

به نام خدا

گزارش پروژه نهایی درس یادگیری عمیق
تشخیص اشیا و عمق آن‌ها در تصویر

نام اعضای گروه:

علیرضا حشمتی ۹۹۲۰۶۰۰۹

پیمان ناصری ۹۶۱۰۰۵۲۲

استاد:

جناب آقای دکتر فاطمی زاده

بهمن ۱۴۰۰

تشخیص اشیا با شبکه YOLO

الگوریتم YOLO در سال ۲۰۱۶ در کنفرانس CVPR ارائه شد. این مقاله، ساختار جدیدی را برای سیستم‌های تشخیص اشیا ارائه داد و به همین دلیل بسیار مورد توجه قرار گرفت. ما در پروژه از شبکه pretrain شده آن استفاده کرده ایم.

مقدمه

انسان با نگاهی کوتاه به تصویر بلافاصله می‌فهمد چه اشیایی در تصویر وجود دارند، موقعیت‌شان در تصویر کجاست و حتی چه ارتباطی با هم دارند. این عمل‌ها برای انسان بسیار ساده است و سیستم بینایی دقیق و سریع انسان کارهای به مراتب پیچیده‌تری مانند رانندگی را می‌تواند به آسانی انجام دهد. البته، بخش مهمی از رانندگی، شناسایی و موقعیت‌یابی اشیای اطراف خودرو هست که انسان در این زمینه مهارت بالایی دارد. حال، اگر الگوریتم‌های سریع و دقیقی برای شناسایی و موقعیت‌یابی اشیا داشته باشیم، می‌توان امیدوار بود که ماشین‌های خودران بدون نیاز به سنسورهای مخصوص داشته باشیم. شناسایی و موقعیت‌یابی اشیا از جمله زمینه‌های تحقیقاتی قدیمی و مهم در بینایی کامپیوتر است. در بینایی کامپیوتر، به شناسایی و موقعیت‌یابی اشیا در تصویر Object Detection (تشخیص اشیا) گفته می‌شود. YOLO یکی از سیستم‌های تشخیص اشیا است. تصویری از خروجی یکی از سیستم تشخیص اشیا را در زیر مشاهده می‌کنید.

تشخیص اشیا = شناسایی اشیا + موقعیت‌یابی اشیا

شکل ۱: نمونه تصویر خروجی یک سیستم تشخیص اشیا؛ موقعیت کادرها نشان‌دهنده بخش موقعیت‌یابی و نام اشیا هم نشان‌دهنده بخش شناسایی است.

YOLO مخفف عبارت **You Only Look Once**، به معنای “شما فقط یک‌بار به تصویر نگاه می‌کنید” هست. در واقع، این عبارت به همان قابلیت سیستم بینایی انسان اشاره دارد که با یک نگاه عمل تشخیص اشیا را انجام می‌دهد. بنابراین، سیستم تشخیص اشیا **YOLO** با هدف ارائه روشی مشابه کارکرد سیستم بینایی انسان طراحی شده است. اما سوال اینجاست که سیستم‌های تشخیص اشیا قبل از **YOLO** چه ویژگی‌هایی داشتند و چگونه کار می‌کردند؟ یعنی آنها شباهتی به سیستم بینایی انسان نداشتند؟

الگوریتم‌های پیش از **YOLO**

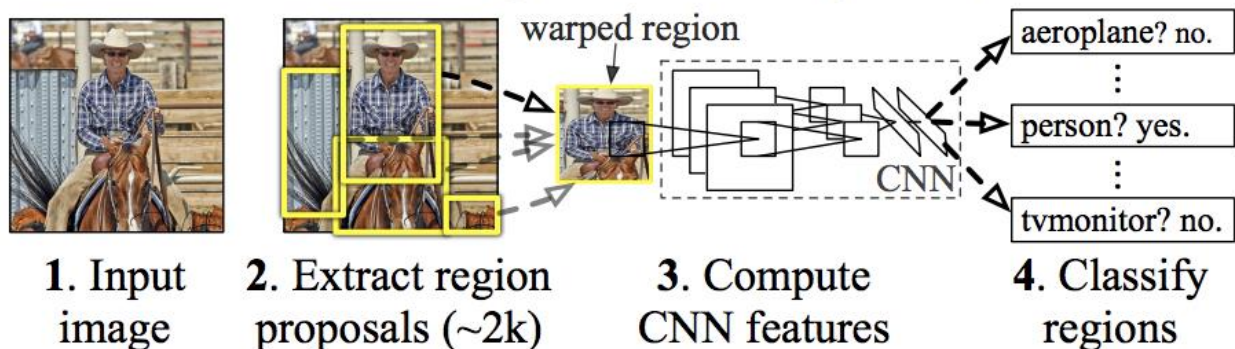
سیستم‌های تشخیص اشیا پیش از **YOLO**، از کلاسیفایرها در کار تشخیص اشیا استفاده می‌کردند. این سیستم‌ها برای تشخیص یک شی، یک کلاسیفایر را در موقعیت‌ها و مقیاس‌های مختلف به تصویر ورودی اعمال می‌کردند. به‌عنوان مثال، سیستم‌هایی مانند **Deformable Part Models** یا **DPM** از پنجره‌های لغزان (**Sliding Window**) بهره می‌برند که کلاسیفایر را به موقعیت‌های مختلف در سراسر تصویر اعمال می‌کنند. این اعمال کلاسیفایر به موقعیت‌های مختلف تصویر، کار زمان‌بری است که البته شباهت چندانی هم به سیستم بینایی انسان در تشخیص اشیا ندارد. در شکل زیر، نمونه‌ای از الگوریتم‌های مبتنی بر پنجره لغزان را مشاهده می‌نمایید.

شکل ۲: الگوریتم تشخیص اشیاء مبتنی بر پنجره لغزان [لینک مرجع]

دسته دیگری از رهیافت‌ها که نسبت به DPM جدیدتر هستند، رهیافت‌های مبتنی بر پروپوزال ناحیه (Region Proposal) مانند R-CNN است. در شکل ۳، ساختار یک الگوریتم مبتنی بر پروپوزال ناحیه به نام R-CNN را مشاهده می‌نمایید. در این روش‌ها، ابتدا مجموعه زیادی پروپوزال یا همان باکس برای هر تصویر تولید می‌شوند (مثلاً ۲۰۰۰ پروپوزال برای هر تصویر در مرحله ۲ شکل ۳). سپس، هریک از پروپوزال‌ها به یک سائز مشخص ریسائز می‌شوند و برای استخراج ویژگی در اختیار شبکه‌های CNN قرار می‌گیرند (مرحله ۳ در شکل ۳). در نهایت، یک کلاسیفایر برای کلاسیفای کردن این باکس‌های تولیدشده به کار برده می‌شود (مرحله ۴ در شکل ۳). بنابراین، به‌همین دلیل است که گفتیم روش‌های تشخیص اشیاء پیش از YOLO عمل تشخیص اشیاء را با کلاسیفایرها انجام می‌دهند. این مسیر نسبتاً پیچیده سرعت پایینی دارد و بهینه‌سازی آن مشکل است، چون هریک از این اجزا که در شکل ۲ مشاهده می‌کنید، باید به‌صورت جداگانه آموزش داده شوند.

R-CNN: *Regions with CNN features*

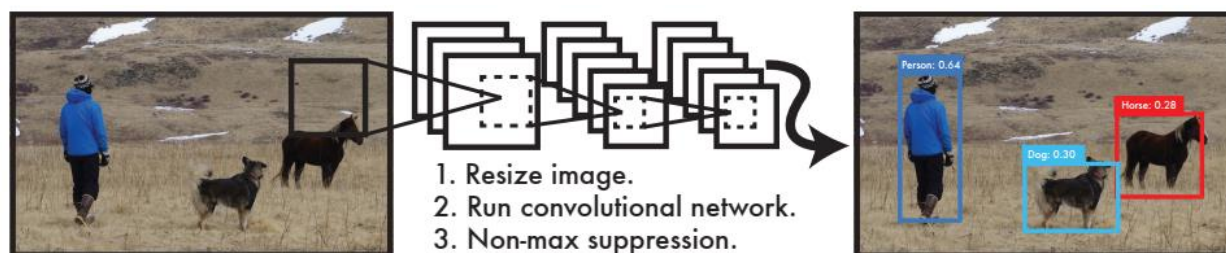

شکل ۳: ساختار کلی الگوریتم تشخیص اشیاء R-CNN [لینک مرجع]

الگوریتم YOLO

الگوریتم YOLO معماری سیستم‌های تشخیص اشیاء را دست‌خوش تغییراتی کرده است و به مسأله تشخیص اشیاء به صورت یک مسأله رگرسیون می‌نگرد که مستقیم از پیکسل‌های تصویر به مختصات باکس و احتمال کلاس‌ها می‌رسد. با استفاده از سیستم YOLO، برای تشخیص اشیاء موجود در تصویر، به هر تصویر شما فقط یک بار می‌نگرید (You Only Look Once).

YOLO بسیار ساده است (به شکل ۴ نگاه کنید). تنها یک شبکه کانولوشنی وجود دارد که تصویر ریسایز ورودی را دریافت (مرحله ۱) و سپس به صورت همزمان چندین باکس را به همراه احتمال کلاس‌ها پیش‌بینی می‌کند (مرحله ۲). YOLO روی تصاویر کامل آموزش می‌بیند و مستقیماً کارایی تشخیص را بهبود می‌دهد.

شکل ۴: ساختار کلی الگوریتم YOLO [لینک مرجع]

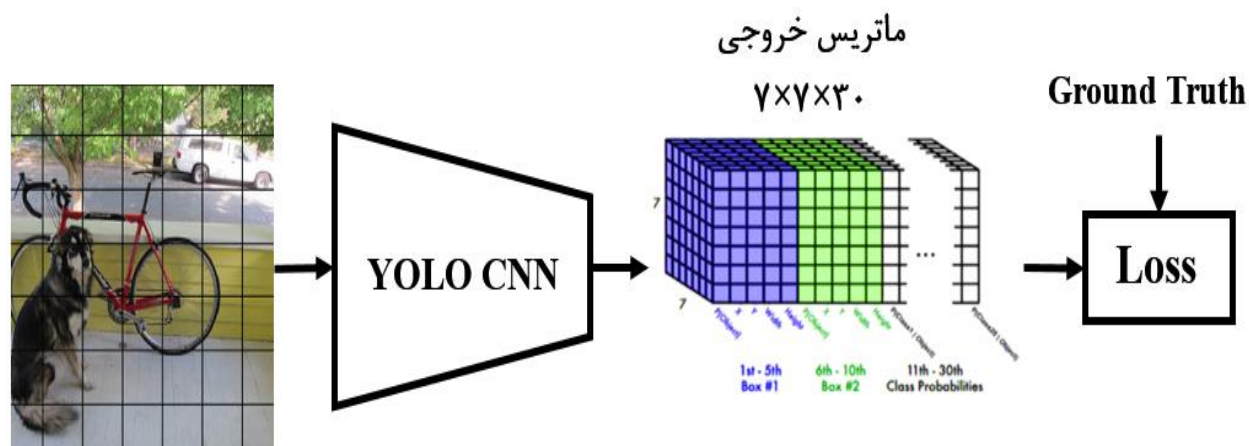
مدل یکپارچه YOLO مزایای زیادی نسبت به روش‌های سنتی تشخیص اشیاء دارد که در ادامه اشاره خواهد شد:

- اول، YOLO بسیار سریع است. در اینجا، تنها یک شبکه وجود دارد که خیلی ساده به آن ورودی تصویر داده می‌شود تا شبکه پیش‌بینی‌های تشخیص اشیاء را به ما نشان دهد. دو نسخه شبکه YOLO شامل YOLO اصلی و YOLO سریع طراحی شده است. YOLO اصلی با کارت گرافیک Titan X با سرعت ۴۵ فریم بر ثانیه اجرا می‌شود. نسخه سریع YOLO هم سرعتی بیش از ۱۵۰ فریم بر ثانیه دارد. یعنی YOLO می‌تواند در یک ویدئوی ۴۰ فریم بر ثانیه در حالت بلادرنگ به تشخیص اشیاء بپردازد. YOLO نسبت به دیگر سیستم‌های تشخیص اشیاء بلادرنگ، به mAP یا همان mean Average Precision دوبرابر دست یافته است. دقت کنید، عملکرد بهتر نسبت به سایر سیستم‌های بلادرنگ و نه سیستم‌های تشخیص اشیاء قدرتمند مانند Faster R-CNN که بلادرنگ نیستند.

- دوم، YOLO برای پیش‌بینی تشخیص، به صورت کلی (Global) به تصویر نگاه می‌کند. برخلاف تکنیک‌های پنجره‌های لغزان (اسلاید) و پروپوزال، YOLO به کل تصویر نگاه می‌کند.
- سوم، YOLO تعمیم‌پذیری بالایی دارد. زمانی که تصاویر به شبکه آموزش داده می‌شوند و سپس شبکه آموزش‌دیده روی کارهای هنری تست می‌شود (در واقع منظورمان همان تغییر حوزه داده‌های ورودی است) شبکه YOLO با فاصله زیادی بهتر از شبکه‌هایی مانند DPM و R-CNN کار می‌کند. بنابراین، YOLO به شدت تعمیم‌پذیر هست و در مقابل حوزه‌های جدید و یا داده‌های ورودی غیرمنتظره با احتمال کمتری نسبت به بقیه سیستم‌ها با شکست مواجه می‌شود.

ساختار کلی الگوریتم YOLO

ساختار کلی الگوریتم YOLO در شکل ۵ نشان داده شده است. تصویر ورودی با ابعاد $448 \times 448 \times 3$ به یک Grid یا شبکه $S \times S$ تقسیم‌بندی می‌شود. این تصویر به شبکه YOLO داده می‌شود. خروجی شبکه کانولوشنی، ماتریسی به ابعاد $S \times S \times 30$ خواهد بود. هریک از درایه‌های ماتریس $S \times S$ خروجی معادل با یک سلول در شبکه $S \times S$ ورودی است (به ورودی و خروجی در شکل ۵ دقت کنید). خروجی $S \times S \times 30$ شامل مختصات باکس‌ها و احتمال‌هاست. اگر در فرآیند آموزش (Train) باشیم، خروجی $S \times S \times 30$ به همراه باکس‌های واقعی یا هدف (Ground Truth) به تابع اتلاف داده می‌شود. مقدار S در یولو نسخه ۱، برابر با ۷ در نظر گرفته شده است. اگر در فرآیند آزمایش (Test) باشیم، خروجی $S \times S \times 30$ به الگوریتم حذف غیر حداکثرها (Non-maximum Suppression) داده می‌شود تا باکس‌های ضعیف از بین بروند و تنها باکس‌های درست در خروجی نمایش داده شوند.

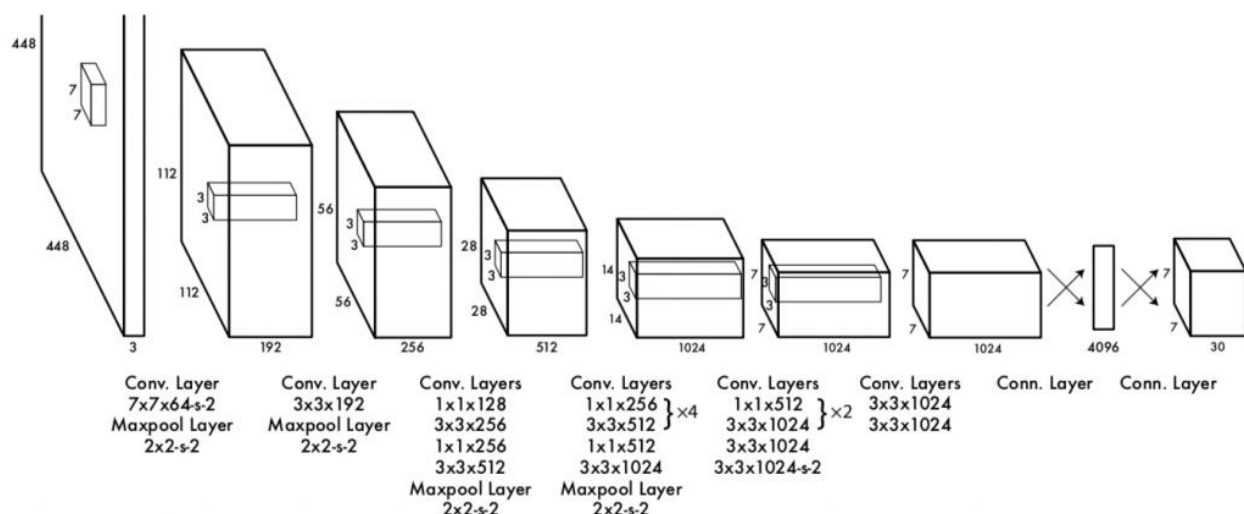

شکل ۵: ساختار کلی الگوریتم YOLO همراه با ورودی و خروجی

شبکه YOLO

YOLO شامل یک شبکه عصبی کانولوشنی (Convolutional Neural Network) با ۲۴ لایه کانولوشنی برای استخراج ویژگی و همچنین ۲ لایه فولی کانکتد (Fully Connected) برای پیش‌بینی احتمال و مختصات اشیا است. معماری شبکه YOLO را در شکل ۶ مشاهده می‌کنید.

شکل ۶: معماری شبکه YOLO همراه با ۲۴ لایه کانولوشنی [\[لینک مرجع\]](#)

همچنین، یک نسخه سریع از YOLO برای جابجایی مرزهای تشخیص اشیا سریع طراحی شده است. YOLO سریع، یک شبکه عصبی با تعداد لایه‌های کانولوشنی کمتر است که در آن از ۹ لایه کانولوشنی بجای ۲۴ لایه کانولوشنی (YOLO اصلی) استفاده شده و البته تعداد فیلترهای هر لایه در YOLO سریع نسبت به YOLO اصلی کمتر است. اندازه ورودی هر دو شبکه $448 \times 448 \times 3$ و خروجی شبکه نیز یک تانسور $7 \times 7 \times 30$ از پیش‌بینی‌ها است. در تمامی لایه‌ها از Leaky ReLU استفاده شده است.

آموزش شبکه YOLO

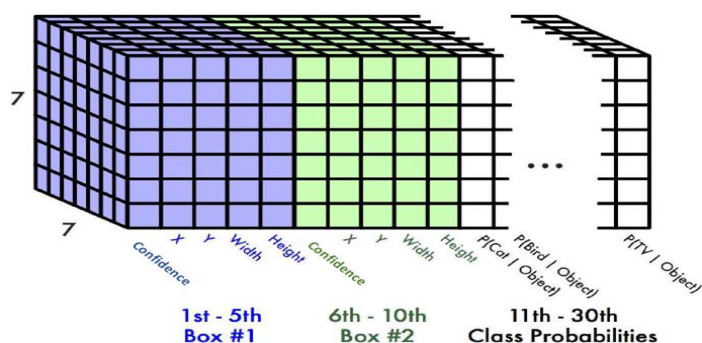
آموزش شبکه تشخیص اشیا YOLO در دو مرحله مجزا انجام می‌شود:

ابتدا، شبکه YOLO با پایگاه داده ۱۰۰۰ کلاسه ImageNet برای عمل کلاس‌بندی آموزش داده شده است. در این فرآیند آموزش، از ۲۰ لایه کانولوشنی ابتدایی YOLO استفاده شده است. در انتهای این ۲۰ لایه، یک لایه پولینگ میانگین (Average Pooling) و یک لایه فولی کانکتد قرار گرفته است. تصاویر ورودی در

اندازه $224 \times 224 \times 3$ به شبکه داده شده‌اند. این شبکه تقریباً به مدت یک هفته آموزش داده شده که در نهایت دقت ۸۸٪ در 5-top در ImageNet حاصل شده است.

در مرحله دوم، برای کار تشخیص اشیا در ساختار مدل تغییراتی ایجاد شده است. تغییرات به این صورت است که چهار لایه کانولوشنی و دو لایه فولی کانکتد با وزن‌های تصادفی به انتهای ۲۰ لایه شبکه اضافه شده است. در کار تشخیص اشیا اغلب به اطلاعات با جزئیات بیشتری نیاز است، به همین دلیل رزولوشن ورودی شبکه از $224 \times 224 \times 3$ به $448 \times 448 \times 3$ افزایش داده شده است. هدف از افزایش اندازه ورودی، بهره‌گیری از جزئیات بیشتر در تصویر است.

اندازه خروجی شبکه $7 \times 7 \times 30$ است. ابتدا از اندازه 7×7 شروع کنیم؛ تصاویر ورودی به یک شبکه 7×7 تقسیم‌بندی می‌شوند (در شکل ۵ نشان داده شده است). بنابراین، خروجی 7×7 متناظر با تصویر شبکه‌شده ورودی است. هر درایه در 7×7 خروجی، متناظر با یک سلول در تصویر شبکه‌شده ورودی است (شکل ۵). هر درایه از این ماتریس 7×7 خروجی، یک بردار به طول ۳۰ دارد (شکل ۷). این بردار به طول ۳۰ شامل اطلاعات پیش‌بینی احتمال‌ها و مختصات باکس است. اما چگونه؟ هر سلول از این آرایه 7×7 دو باکس می‌تواند رسم کند. برای رسم هر باکس به ۵ پارامتر $(x, y, w, h, \text{confidence})$ نیاز است. پارامترهای x و y ، مختصات سطر و ستون مبدا باکس (مرکز باکس) را نشان می‌دهند. مختصات w و h به ترتیب متناظر با پهنا و ارتفاع باکس هستند. با این چهار پارامتر می‌توانیم باکس را ترسیم کنیم، درحالی‌که گفتیم ۵ پارامتر برای ترسیم باکس نیاز است. پارامتر پنجم چه کاربردی دارد؟ پارامتر پنجم **confidence** هست؛ یک پارامتر احتمالاتی با مقدار بین ۰ تا ۱ که می‌گوید اصلاً این باکس شامل شی هست یا اینکه پس‌زمینه تصویر است! طبیعتاً ما باکس‌هایی را می‌خواهیم که مقدار **confidence** بزرگی داشته باشند که نشان می‌دهد این باکس شامل یک شی است. مقدار **confidence** از طریق رابطه **IoU** بین باکس پیش‌بینی و باکس واقعی محاسبه می‌شود.

شکل ۷: تنسور سه‌بعدی خروجی YOLO که اعداد ۷ نشان‌دهنده سطر و ستون هست. همچنین، هر درایه در 7×7 یک بردار به طول ۳۰ دارد.

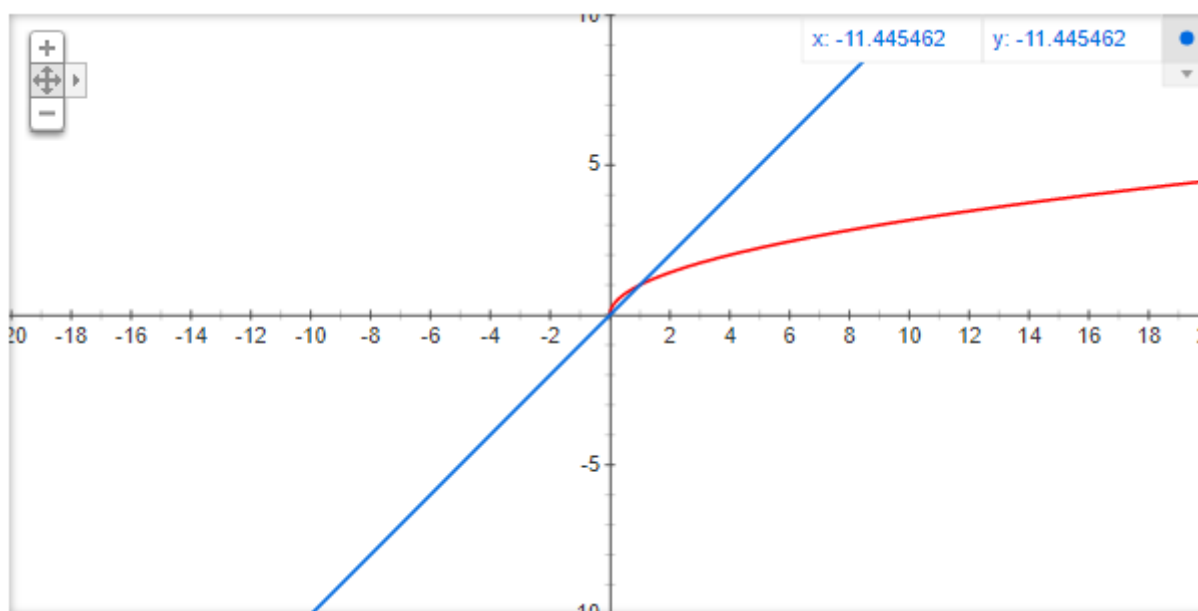
تابع اتلاف در الگوریتم YOLO

در YOLO از تابع اتلاف MSE یا Mean Squared Error استفاده شده است، چون بهینه‌سازی این تابع اتلاف آسان است و با مساله رگرسیون که در YOLO مطرح شده سازگار است. الگوریتم YOLO به مساله تشخیص اشیا به صورت رگرسیون می‌نگرد. تابع اتلاف MSE نشان‌دهنده دلیل رگرسیون هست. اما لازم است در تابع اتلاف MSE تغییراتی ایجاد شود که بیشتر با خواسته ما برای تشخیص اشیا هم‌راستا باشد. تابع اتلاف نهایی در YOLO به شکل زیر است:

$$\begin{aligned} & \lambda_{\text{coord}} \sum_{i=0}^{S^2} \sum_{j=0}^B \mathbb{1}_{ij}^{\text{obj}} \left[(x_i - \hat{x}_i)^2 + (y_i - \hat{y}_i)^2 \right] \\ & + \lambda_{\text{coord}} \sum_{i=0}^{S^2} \sum_{j=0}^B \mathbb{1}_{ij}^{\text{obj}} \left[\left(\sqrt{w_i} - \sqrt{\hat{w}_i} \right)^2 + \left(\sqrt{h_i} - \sqrt{\hat{h}_i} \right)^2 \right] \\ & + \sum_{i=0}^{S^2} \sum_{j=0}^B \mathbb{1}_{ij}^{\text{obj}} (C_i - \hat{C}_i)^2 \\ & + \lambda_{\text{noobj}} \sum_{i=0}^{S^2} \sum_{j=0}^B \mathbb{1}_{ij}^{\text{noobj}} (C_i - \hat{C}_i)^2 \\ & + \sum_{i=0}^{S^2} \mathbb{1}_i^{\text{obj}} \sum_{c \in \text{classes}} (p_i(c) - \hat{p}_i(c))^2 \quad (3) \end{aligned}$$

در خط اول، با استفاده از رابطه SSE، موقعیت مبدهای دو باکس پیش‌بینی و واقعی (X,Y) باهم مقایسه شده‌اند. اندیس‌های i و j به ترتیب نشان‌دهنده سلول‌ها (۴۹ سلول داریم) و باکس‌ها (B) هستند. پشت سیگما یک متغیر obj لحاظ شده است؛ در صورتی ۱ هست که باکس j در سلول i شامل یک شی باشد، در غیر این صورت صفر خواهد بود. دو سیگما داریم که وظیفه‌شان بررسی تک‌تک سلول‌ها و باکس‌ها هست. پشت سیگماها هایپر پارامتر λ قرار دارد.

در خط دوم، رابطه تقریباً مشابهی با خط اول می‌بینیم. اما بجای x و y از w و h استفاده شده است. یعنی در اینجا می‌خواهیم پهنا و ارتفاع باکس پیش‌بینی را با باکس واقعی مقایسه کنیم. w و h داخل یک $\sqrt{\quad}$ قرار دارند چون در تصویر، اشیای با اندازه‌های مختلف از خیلی کوچک تا خیلی بزرگ داریم. حالا وقتی که بخواهیم باکس‌های این اشیاء را با باکس‌های واقعی مقایسه کنیم، همه باکس‌ها با هر اندازه‌ای را با یک معیار مقایسه می‌کنیم. درحالی‌که می‌دانیم خطا در باکس‌های بزرگ مانند خطا در باکس‌های کوچک نیست. به عبارت دیگر، یک پیکسل خطا در باکس بزرگ باید کمتر مجازات داشته باشد تا یک پیکسل خطا در باکس کوچک. با استفاده از $\sqrt{\quad}$ ، ما باکس‌های بزرگ را کمتر از باکس‌های کوچک مجازات می‌کنیم. کافی است نمودار $y=x$ و $y=\sqrt{x}$ را در شکل زیر با هم مقایسه کنید.

شکل ۸: مقایسه دو خط $y=x$ و $y=\sqrt{x}$ ؛ تنبیه کمتر در مقادیر بزرگ در $y=\sqrt{x}$.

خط سوم و چهارم، ضریب اطمینان (Confidence) برای حضور یا عدم حضور یک شی در باکس هست. اول اینکه، خط سوم برای ضرایب اطمینان باکس‌هایی است که شامل شی هستند و خط چهارم متناظر با باکس‌هایی است که شامل هیچ‌گونه شی نیستند. پشت سیگماهای خط چهارم، یک هاپیرپارامتر λ قرار داده شده است. مقدار این پارامتر ۰٫۵ در نظر گرفته شده است. چون، در هر تصویر بسیاری از باکس‌ها شامل شی نیستند و تعداد باکس‌های بدون شی بیشتر از با شی هست. برای اینکه مقدار اتلاف باکس‌های بدون شی بر باکس‌های با شی غلبه نداشته باشد، ضریب ۰٫۵ پشت آن قرار داده شده تا مقدار اتلاف باکس‌های بدون شی کاهش یابد. در نهایت، مقدار احتمال کلاس‌ها با هم مقایسه شده‌اند.

تنظیمات آموزش شبکه YOLO

شبکه YOLO به اندازه ۱۳۵ ایپوک با داده‌های Train و Validation از پایگاه داده PASCAL VOC ۲۰۰۷ و ۲۰۱۲ آموزش داده شده است. هنگام تست روی پایگاه داده PASCAL VOC ۲۰۱۲، از داده‌های تست PASCAL VOC ۲۰۰۷ هم برای آموزش استفاده شده است. برای آموزش از تنظیمات Batch Momentum.size=64، $\gamma=0.9$ و $\text{Weight decay}=5e-4$ استفاده شده است.

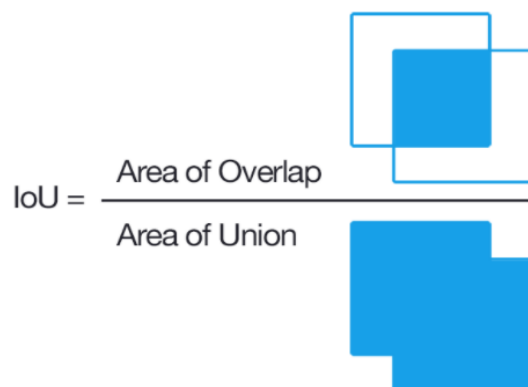
برنامه lr به این صورت است که، برای ایپوک‌های اولیه، به صورت آرام نرخ یادگیری از ۰,۰۰۱ تا ۰,۰۱ افزایش می‌یابد (به این فرآیند که نرخ یادگیری از مقدار کوچکی شروع و سپس به آرامی زیاد شود، warmup گفته می‌شود که تکنیک بسیار خوبی برای آموزش در ایپوک‌های اولیه است. چون شبکه در ابتدای فرآیند آموزش در حالت ناپایدار قرار دارد و بنابراین بهتر است نرخ یادگیری کم باشد و سپس به آرامی زیاد شود). سپس، آموزش شبکه با نرخ یادگیری ۰,۰۱ به اندازه ۷۵ ایپوک ادامه یافته است، بعد برای ۳۰ ایپوک نرخ یادگیری ۰,۰۰۱ خواهد بود و در نهایت برای ۳۰ ایپوک ۰,۰۰۰۱ خواهد شد.

برای جلوگیری از Overfitting، از Dropout و داده‌سازی (Data Augmentation) استفاده شده است. از Dropout با نرخ ۰,۵ بعد از لایه‌های فولی کانکتد استفاده شده است. برای داده‌سازی هم، مقیاس (Scale) و انتقال (Translation) حداکثر ۲۰٪ اندازه تصویر اصلی به کار برده شده است. همچنین، به صورت تصادفی Exposure و Saturation در تصویر با فاکتوری حداکثر ۱,۵ در فضای رنگی HSV تنظیم شده است.

معیار سنجش mAP

در بسیاری از مقالات تشخیص اشیا برای ارزیابی شبکه خود از معیار mAP (Mean Average Precision) استفاده شده است. ما نیز برای ارزیابی عملکرد شبکه تشخیص اشیا خود (YOLO) از این معیار استفاده می‌نماییم. ابتدا به سراغ یکسری تعاریفات می‌رویم.

IoU (Intersection over Union): که حاصل از تقسیم اشتراک باندینگ باکس‌ها پیش‌بینی شده و واقعی به اجتماع آن‌ها است.

Precision: که میزان صحت خروجی مثبت شبکه را نشان می دهد.

$$\text{Precision} = \frac{TP}{TP + FP} = \frac{TP}{\# \text{ predictions}}$$

Recall: که میزان دقت و یا عملکرد شبکه در میزان پوشش دادگان مثبت نشان می دهد.

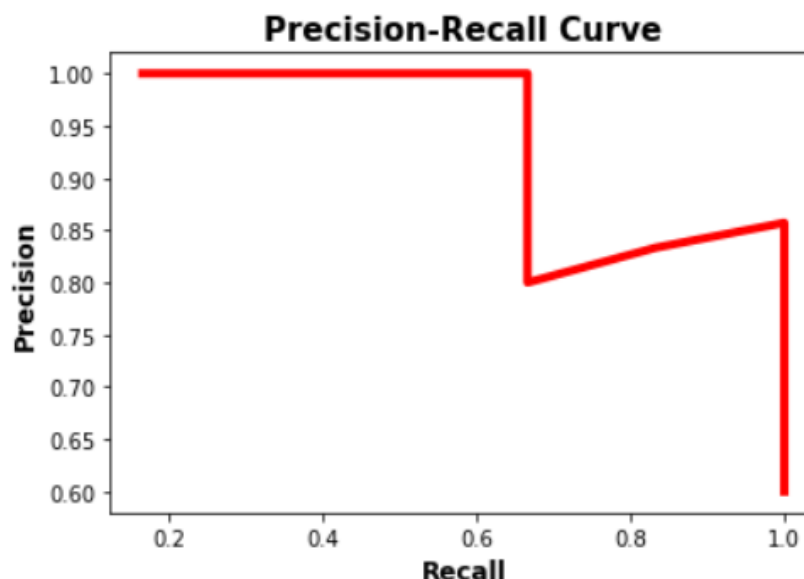
$$\text{Recall} = \frac{TP}{TP + FN} = \frac{TP}{\# \text{ ground truths}}$$

TP: پیشبینی درست یک باندینگ باکس واقعی به همراه تشخیص درست شی

FP: تشخیص غلط اشیا و یا پیشبینی اشتباه از باندینگ باکس واقعی

FN: عدم تشخیص باندینگ باکس واقعی

خروجی هر شبکه تشخیص اشیا باید حداقل سه چیز مشخص باشد. که آنها مشخصات مکانی باندینگ باکس های مشخص شده، کلاس تشخیص داده شده و **confidence score** هستند. برای بدست آوردن تشخیص N (Negative) و P (Positive) از **confidence score** به عنوان تروشولد استفاده می شود و اگر احتمال تشخیص بزرگتر از **confidence score** جز تشخیص P حساب می شود در غیر این صورت تشخیص N صورت گرفته است. حال باید تابع $P(r)$ به Recall بدست آورده شود. برای اینکار به ازای تروشولد های متفاوت (به طور مثال از ۰٫۲ تا ۰٫۹۵) بر روی مقادیر TP، FP و FN که در نهایت موجب بدست آمدن Precision و Recall برای هر تروشولد می شود، باید بدست آورده شود که تابع $P(r)$ بدست می آید. این کار برای هر کلاس از شبکه به صورت جدا انجام می شود.

شکل ۹: نمودار یک کلاس $P(R)$.

تعریف (Average Precision) AP

AP برابر است با مساحت زیر نمودار $P(r)$ که برای هر کلاس باید جدا حساب شود. از آنجا که ما مقادیر $P(r)$ را با تروشولد های متفاوت بر روی IoU بدست آوردیم این نمودار گسسته است. در نتیجه ما از میانگین گسسته استفاده می کنیم. در نتیجه مقادیر r ، $[0, 0.1, 0.2, \dots, 0.9, 1]$ در نظر گرفته شده است. ولی از آنجا که همه این نقاط در $P(r)$ مقدار ندارند برای محاسبه P در r از درون یابی استفاده می شود. درون یابی مورد استفاده این است که $P(r)$ برابر است با بزرگترین مقدار Precision در Recall موجود بزرگتر از r های تعریف شده.

$$p_{interp}(r) = \max_{\tilde{r}: \tilde{r} \geq r} p(\tilde{r})$$

فرمول نهایی AP:

$$AP = \frac{1}{11} \sum_{r \in (0, 0.1, \dots, 1)} p_{interp}(r)$$

تعریف mAP (mean Average Precision)

با توجه به اینکه در تشخیص اشیا کلاس های متفاوتی وجود دارد، برای ارزیابی کل نیاز است که میانگین تمام AP های بدست آمده در هر کلاس گرفته شود و به عنوان دقت کل معرفی شود. در نتیجه mAP به صورت زیر تعریف می شود.

$$mAP = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^{k=n} AP_k$$

K بیانگر تعداد کلاس است.

آزمایش ارزیابی الگوریتم YOLO

پس از فرآیند آموزش YOLO، مشاهده خروجی YOLO برای یک تصویر نمونه بسیار ساده است. یک تصویر نمونه به ابعاد $448 \times 448 \times 3$ به عنوان ورودی به شبکه داده می شود و شبکه احتمال ها و مختصات باکس ها را پیش بینی می کند. این خروجی ها در قالب یک ماتریس $7 \times 7 \times 30$ برای پایگاه داده PASCAL VOC ارائه می شوند. برای هر سلول در ماتریس 7×7 ، دو باکس وجود دارد و در مجموع هم ۴۹ سلول داریم. بنابراین، به اندازه 2×49 باکس در تصویر می توانیم رسم کنیم. یعنی برای هر تصویری حداکثر ۹۸ باکس می توانیم داشته باشیم، اما با روش های آستانه گیری و حذف غیر حداکثرها (Non-maximal Supression) بسیاری از این ۹۸ باکس حذف می شوند.

محدودیت های الگوریتم YOLO

با وجود دستاوردهای بزرگی که شبکه YOLO به همراه داشته است، اما با محدودیت ها و چالش هایی هم همراه است. در ادامه، به تعدادی از این محدودیت ها اشاره شده است:

- اگرچه YOLO دو باکس برای هر سلول ترسیم می کند، اما این باکس از دو کلاس مختلف هستند. یعنی در هر سلول، از یک کلاس دو باکس نمی تواند رسم کند.
- YOLO در تشخیص اشیا کوچک در تصویر، مانند دسته پرندگان چالش دارد.

- YOLO در تشخیص اشیای با ابعاد جدید و غیرمعمولی که در فرآیند آموزش ندیده باشد، مشکل دارد.
- YOLO از ویژگی‌های کلی اشیاء برای تشخیص بهره می‌برد، چون تنها از ویژگی‌های لایه خروجی برای تشخیص اشیاء استفاده می‌کند که این ویژگی‌ها کلی هستند و به‌خاطر کوچک شدن‌های متوالی جزئیات از بین می‌روند.

نتایج ارزیابی الگوریتم YOLO

بهتر است ابتدا به یکی از مهم‌ترین نقطه قوت‌های یولو، یعنی سرعت پردازش. در جدول زیر، نتایج مقایسه سرعت و دقت YOLO با سایر کارها را مشاهده می‌کنید. جدول از دو بخش Real-Time Detectors و Less Than Real-Time تشکیل شده است. بخش اول (Real-Time Detectors)، الگوریتم‌های تشخیص اشیای سریع را نشان می‌دهد؛ در این بخش، مشاهده می‌کنید که Fast YOLO و YOLO هر دو هم سرعت بسیار بالا (FPS) و هم دقت بالاتر (mAP) نسبت به ۱۰۰ Hz DPM و ۳۰ Hz DPM دارند.

بخش دوم (Less Than Real-Time) مربوط به الگوریتم‌هایی می‌شود که بلادرنگ نیستند (سریع نیستند). در اینجا بجای YOLO از YOLO VGG-۱۶ استفاده شده است. در YOLO VGG-۱۶ از شبکه VGG-۱۶ برای تشخیص اشیاء بجای مدل ۲۴ لایه‌ای YOLO استفاده شده است. VGG-۱۶ دقت بهتری دارد، اما سرعت پایین‌تری دارد. در این حالت، سرعت YOLO به ۲۱ فریم بر ثانیه افت کرده، اما باز هم سریع‌تر از سایر الگوریتم‌هاست. در عین حال، در بخش mAP نسبت به بعضی الگوریتم‌ها مانند Fast R-CNN کمی ضعیف‌تر است. البته دقت کنید همین Fast R-CNN، سرعت پردازش ۰.۵ فریم بر ثانیه دارد!

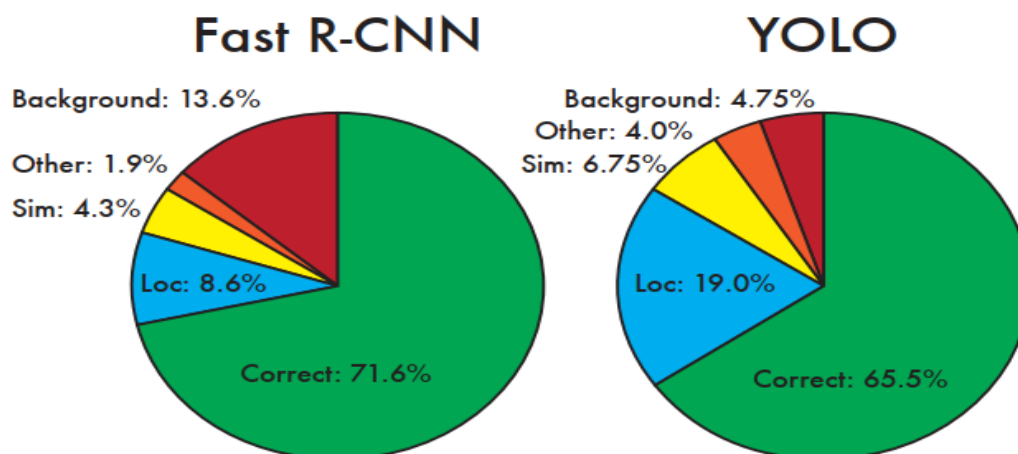
Real-Time Detectors	Train	mAP	FPS
100Hz DPM [31]	2007	16.0	100
30Hz DPM [31]	2007	26.1	30
Fast YOLO	2007+2012	52.7	155
YOLO	2007+2012	63.4	45
Less Than Real-Time			
Fastest DPM [38]	2007	30.4	15
R-CNN Minus R [20]	2007	53.5	6
Fast R-CNN [14]	2007+2012	70.0	0.5
Faster R-CNN VGG-16[28]	2007+2012	73.2	7
Faster R-CNN ZF [28]	2007+2012	62.1	18
YOLO VGG-16	2007+2012	66.4	21

جدول ۱: مقایسه نتایج تشخیص اشیای YOLO با سیستم‌های بلادرنگ و کمتر بلادرنگ [لینک مرجع]

بخش بعدی ارزیابی، مربوط به مقایسه دقیق بین YOLO و Fast R-CNN هست. در اینجا، برای تشخیص اشیا، خطاهای مختلفی تعریف شده و سپس اندازه‌گیری شده که هر یک از این دو الگوریتم چقدر خطا دارند. در شکل زیر، نمودار دایره‌ای تحلیل خطا بین YOLO و Fast R-CNN را مشاهده می‌کنید. به صورت خلاصه، نمودار شکل ۹ را به صورت زیر می‌توان مقایسه نمود:

- **correct**: اگر کلاس شی درست تشخیص داده شده باشد و مقدار IOU بزرگتر از ۰,۵ باشد. در این مورد، Fast R-CNN عملکرد بهتری دارد (ناحیه سبز).
- **localization**: اگر کلاس شی درست تشخیص داده شده باشد ولی مقدار IOU بین [۰,۱ ۰,۵] باشد. در این خطا، عملکرد Fast R-CNN بهتر است (ناحیه آبی).
- **Background**: مقدار IOU کمتر از ۰,۱ باشد. در این خطا، عملکرد یولو بهتر است.

با بررسی سه مورد بالا، می‌توان به این نتیجه رسید که عملکرد Fast R-CNN در کل بهتر از یولو است. YOLO خطای بیشتری در موقعیت‌یابی اشیا دارد و این یک چالش برای YOLO محسوب می‌شود. اما در عین حال، YOLO خطای پس‌زمینه کمتری نسبت به Fast R-CNN دارد.

شکل ۱۰: نمودار دایره‌ای مقایسه YOLO و Fast R-CNN [لینک مرجع]

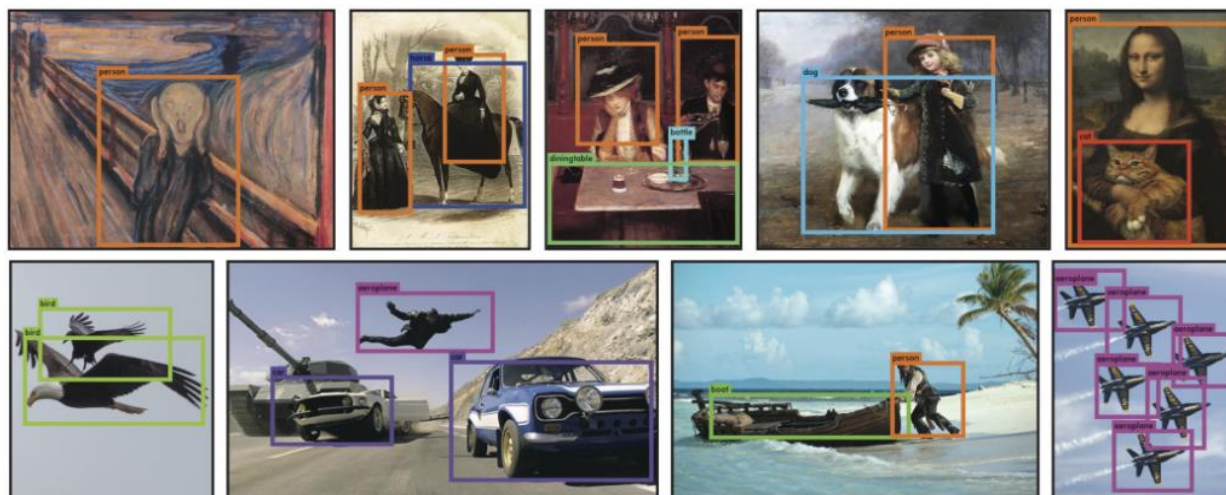
YOLO در مجموعه تست پایگاه داده VOC ۲۰۱۲، به ۵۷,۹٪ mAP رسیده است. با توجه به جدول زیر، این مقدار پایین‌تر از بهترین نتایج ارائه شده در حال حاضر است و نزدیک به R-CNN با استفاده از VGG-۱۶ است. در مقایسه با رقیب‌های نزدیک مانند R-CNN، سیستم YOLO بیشتر درگیر چالش تشخیص اشیا کوچک است. به عنوان مثال، YOLO در تشخیص اشیا *sheep.bottle* و *tv/monitor* عملکردی

۸-۱۰٪ پایین تر نسبت به R-CNN دارد. اما، در سایر کلاس‌ها مانند گربه، YOLO عملکرد بهتری در تشخیص دارد. در بخش قبل، YOLO با Fast R-CNN ترکیب شد که مشاهده می‌کنید این مساله باعث شده که دقت بالایی حاصل شود و رتبه پنجم در جدول را دارد. البته، در این حالت دیگر باید از مقوله سرعت که از ویژگی‌های مهم YOLO است، چشم‌پوشی کنیم.

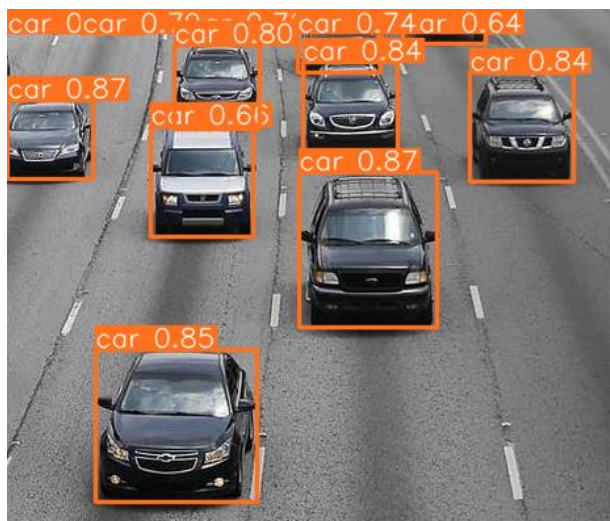
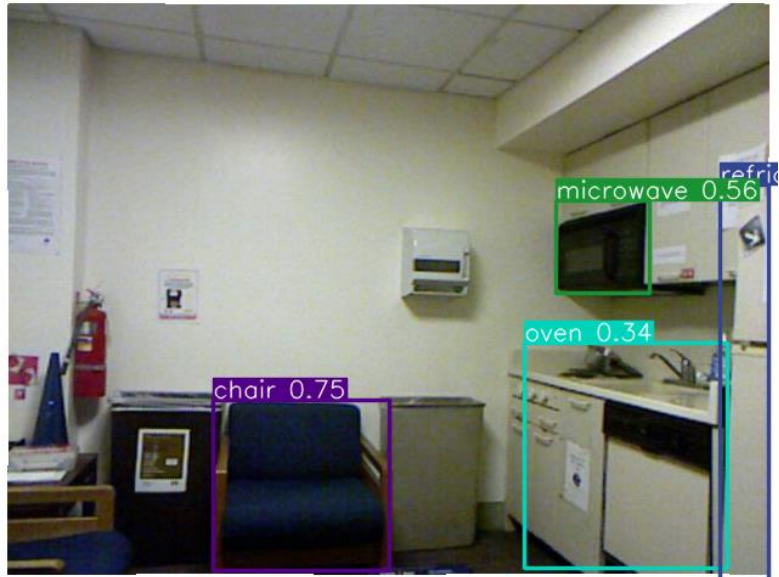
VOC 2012 test	mAP	aero	bike	bird	boat	bottle	bus	car	cat	chair	cow	table	dog	horse	mbike	person	plant	sheep	sofa	train	tv
MR_CNN_MORE_DATA [11]	73.9	85.5	82.9	76.6	57.8	62.7	79.4	77.2	86.6	55.0	79.1	62.2	87.0	83.4	84.7	78.9	45.3	73.4	65.8	80.3	74.0
HyperNet_VGG	71.4	84.2	78.5	73.6	55.6	53.7	78.7	79.8	87.7	49.6	74.9	52.1	86.0	81.7	83.3	81.8	48.6	73.5	59.4	79.9	65.7
HyperNet_SP	71.3	84.1	78.3	73.3	55.5	53.6	78.6	79.6	87.5	49.5	74.9	52.1	85.6	81.6	83.2	81.6	48.4	73.2	59.3	79.7	65.6
Fast R-CNN + YOLO	70.7	83.4	78.5	73.5	55.8	43.4	79.1	73.1	89.4	49.4	75.5	57.0	87.5	80.9	81.0	74.7	41.8	71.5	68.5	82.1	67.2
MR_CNN_S_CNN [11]	70.7	85.0	79.6	71.5	55.3	57.7	76.0	73.9	84.6	50.5	74.3	61.7	85.5	79.9	81.7	76.4	41.0	69.0	61.2	77.7	72.1
Faster R-CNN [28]	70.4	84.9	79.8	74.3	53.9	49.8	77.5	75.9	88.5	45.6	77.1	55.3	86.9	81.7	80.9	79.6	40.1	72.6	60.9	81.2	61.5
DEEP_ENS_COCO	70.1	84.0	79.4	71.6	51.9	51.1	74.1	72.1	88.6	48.3	73.4	57.8	86.1	80.0	80.7	70.4	46.6	69.6	68.8	75.9	71.4
NoC [29]	68.8	82.8	79.0	71.6	52.3	53.7	74.1	69.0	84.9	46.9	74.3	53.1	85.0	81.3	79.5	72.2	38.9	72.4	59.5	76.7	68.1
Fast R-CNN [14]	68.4	82.3	78.4	70.8	52.3	38.7	77.8	71.6	89.3	44.2	73.0	55.0	87.5	80.5	80.8	72.0	35.1	68.3	65.7	80.4	64.2
UMICH_FGS_STRUCT	66.4	82.9	76.1	64.1	44.6	49.4	70.3	71.2	84.6	42.7	68.6	55.8	82.7	77.1	79.9	68.7	41.4	69.0	60.0	72.0	66.2
NUS_NIN_C2000 [7]	63.8	80.2	73.8	61.9	43.7	43.0	70.3	67.6	80.7	41.9	69.7	51.7	78.2	75.2	76.9	65.1	38.6	68.3	58.0	68.7	63.3
BabyLearning [7]	63.2	78.0	74.2	61.3	45.7	42.7	68.2	66.8	80.2	40.6	70.0	49.8	79.0	74.5	77.9	64.0	35.3	67.9	55.7	68.7	62.6
NUS_NIN	62.4	77.9	73.1	62.6	39.5	43.3	69.1	66.4	78.9	39.1	68.1	50.0	77.2	71.3	76.1	64.7	38.4	66.9	56.2	66.9	62.7
R-CNN VGG BB [13]	62.4	79.6	72.7	61.9	41.2	41.9	65.9	66.4	84.6	38.5	67.2	46.7	82.0	74.8	76.0	65.2	35.6	65.4	54.2	67.4	60.3
R-CNN VGG [13]	59.2	76.8	70.9	56.6	37.5	36.9	62.9	63.6	81.1	35.7	64.3	43.9	80.4	71.6	74.0	60.0	30.8	63.4	52.0	63.5	58.7
YOLO	57.9	77.0	67.2	57.7	38.3	22.7	68.3	55.9	81.4	36.2	60.8	48.5	77.2	72.3	71.3	63.5	28.9	52.2	54.8	73.9	50.8
Feature Edit [33]	56.3	74.6	69.1	54.4	39.1	33.1	65.2	62.7	69.7	30.8	56.0	44.6	70.0	64.4	71.1	60.2	33.3	61.3	46.4	61.7	57.8
R-CNN BB [13]	53.3	71.8	65.8	52.0	34.1	32.6	59.6	60.0	69.8	27.6	52.0	41.7	69.6	61.3	68.3	57.8	29.6	57.8	40.9	59.3	54.1
SDS [16]	50.7	69.7	58.4	48.5	28.3	28.8	61.3	57.5	70.8	24.1	50.7	35.9	64.9	59.1	65.8	57.1	26.0	58.8	38.6	58.9	50.7
R-CNN [13]	49.6	68.1	63.8	46.1	29.4	27.9	56.6	57.0	65.9	26.5	48.7	39.5	66.2	57.3	65.4	53.2	26.2	54.5	38.1	50.6	51.6

جدول ۳: مقایسه نتایج سیستم‌های تشخیص اشیای مختلف و جایگاه روش ترکیبی *Fast R-CNN + YOLO* در بین برترین‌ها [لینک مرجع]
 در بخش‌های ابتدایی، یکی از ویژگی‌های مثبتی که برای YOLO برشمردیم، قابلیت تعمیم‌پذیری آن بود. ادعا شده بود که YOLO در داده‌های با توزیع متفاوت عملکرد خوبی دارد و می‌تواند تعمیم‌پذیری بالای خود را به رخ دیگر سیستم‌ها بکشد! شکل زیر نشان می‌دهد که چگونه دقت سایر سیستم‌های تشخیص به شدت افت می‌کند.

نتایج

شکل ۱۱: نمونه خروجی‌های سیستم تشخیص اشیای YOLO در تصاویر هنری و غیره [لینک مرجع]

۱۱: نمونه خروجی‌های سیستم تشخیص اشیای **YOLO** برای یک داده‌ی **NYU Depth Dataset V2** در شکل بالایی و داده‌های دیگر در شکل‌های پایینی.

تخمین عمق با شبکه‌های یادگیری عمیق

در تخمین عمق به کمک یادگیری ما به دنبال پیدا کردن مسافت هر اشیا (به‌طور کلی هر پیکسل تصویر) از دوربین آن هستیم. این امر از اهمیت زیادی برخوردار است مخصوصاً در مباحث مهم ماشین‌های اتوماتیک و رباتیک که لازم دارند تا برای تصمیم‌گیری‌های خود فاصله هر اشیا داشته باشند. این کار به‌صورت چند دوربین با زاویه‌های متفاوت هم انجام می‌شود ولی ما به دنبال تشخیص عمق یک تصویر هستیم که اصطلاحاً به آن **single-view depth estimation** می‌گویند. الگوریتم‌ها و شبکه‌های متفاوتی تا الآن ارائه شده است ولی با توجه به مشکل سخت‌افزاری در فرایند یادگیری و نیاز به سرعت در فرایند تست، ما برای این قسمت از مقاله **FastDepth** [1] الهام گرفتیم. شبکه‌ی معرفی شده در این مقاله بدون در نظر گرفتن **Network Pruning** پیاده‌سازی شده است. برای داده‌های آموزشی از قسمت برچسب دهی شده داده‌های **NYU Depth Dataset V2** استفاده شده است. تعداد این داده‌ها ۱۴۴۹ در ۴۶۴ صحنه که در ۳ شهر متفاوت است. فضای داده‌ها بسته است. ویژگی بسیار مهم این داده‌ها برچسب دهی آن‌ها است که برای انواع کارها مانند تشخیص اشیا، تخمین عمق، دسته‌بندی چند کلاسه و ... مناسب است، به همین خاطر دارای برچسب‌های متفاوت و ابزارهای مناسب است. با توجه به مبحث تخمین عمق ما فقط از داده‌های **rgb** (که تصویر هر صحنه است) و برچسب عمق مشخص شده هر پیکسل با توجه به تصویر اصلی آن استفاده می‌کنیم. تصویر اصلی **rgb** دارای ابعاد ۴۸۰ در ۶۴۰ است بدین منظور، برچسب عمق آن نیز همین سائز ولی بعد ۱ است تا فقط برای هر پیکسل عمق آن با واحد متر معرفی کرده باشد.

در ادامه به معرفی جزئیات روش پیشنهادی **FastDepth** [1] و پیاده‌سازی می‌پردازیم.

شبکه **FastDepth** به‌صورت انکودر و دیکدر است. ایشان نشان داده‌اند که عمده علت افزایش زمان اجرا عمق زیاد دیکدر است. در نتیجه، روشی را پیش نهاد دادند که عمق دیکدر کم شود ولی دقت به‌خوبی روش‌های قبلی باشد. اولین پیشنهاد این است که در فاز انکودر از شبکه **mobilenet v2** پیش آموزش دید با **imagenet** استفاده شود. چراکه این شبکه نسبت به بقیه شبکه‌های معروف (**vgg16** و **resnet**) بسیار سبک‌تر است و دقت خوبی دارد. پیشنهاد دوم این است که مانند شبکه **U-net** از **skip connection** استفاده شود بین انکودر و دیکدر و این **skip connection** جمع شونده باشد تا میزان پارامترها کاهش یابد (در مقابل **concatenative**). پیشنهاد آخر که در این پروژه استفاده شده است، استفاده از **NNConv5** در دیکدر به‌عنوان **Upsample Operation** به جای **DeConv**، **UpConv** و **UpProj** که سرعت شبکه را زیاد می‌کند، تعداد عملیات جمع و ضرب را به‌شدت کاهش می‌دهد و دقت خوبی دارد (حتی بهتری نسبت به بقیه روش‌ها دارد. **NNConv5** همان کانولوشن با فیلتر ۵ در ۵ است که با مقیاس ۲ و درون‌یابی **nearestneighbor** بسط پیدا می‌کند.

[1] : D. Wofk and F. Ma and T.Yang and S. Karaman and V. Sze,” FastDepth: Fast Monocular Depth Estimation on Embedded Systems”, arXiv, 2019.

برای کانولوشن های با سایز بالا از depthwise و pointwise استفاده شده است. که depthwise به این صورت عمل می کند که برای هر عمق ورودی یک کانولوشن جدا استفاده می کند و در pointwise کانولوشن 1×1 است که فقط عمق را تغییر می دهد. قرار گرفتن depthwise و pointwise پشت سر هم، باعث خروجی کانولوشن معمولی می شود با این تفاوت که تعداد عملیات جمع و ضرب به شدت کاهش می یابد (در شکل های زیر عملکرد هر کدام به صورت جداگانه مشاهده می نمایید).

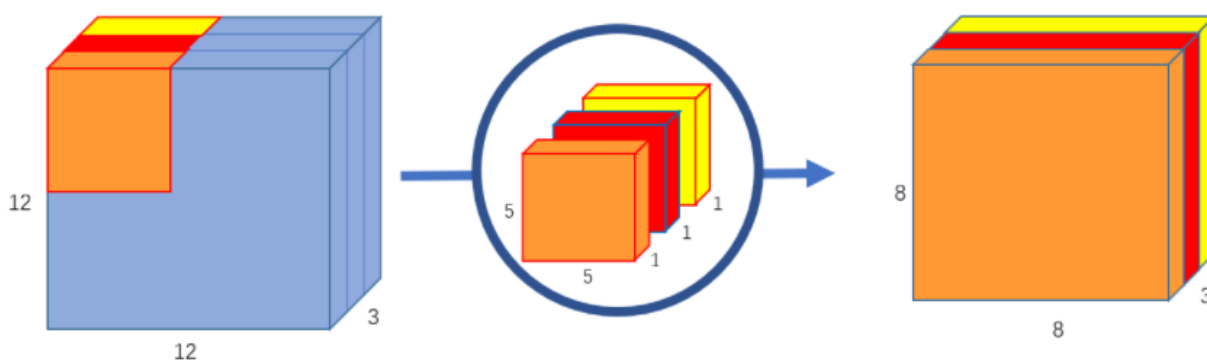

Image 6: Depthwise convolution, uses 3 kernels to transform a $12 \times 12 \times 3$ image to a $8 \times 8 \times 3$ image

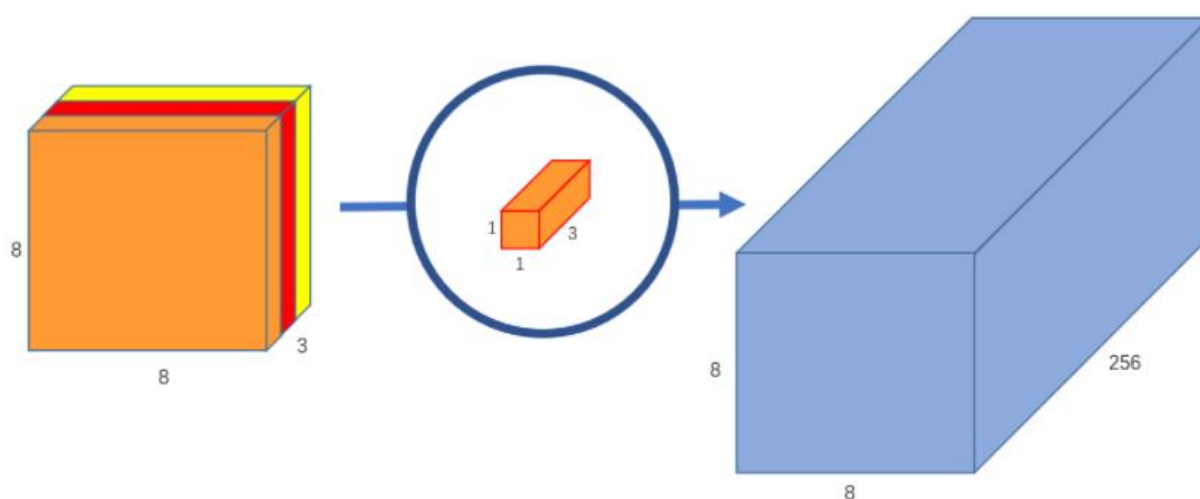

Image 8: Pointwise convolution with 256 kernels, outputting an image with 256 channels

شکل ۱۲: بالایی معرف *depth convolution* و پایینی معرف *pointwith convolution*.

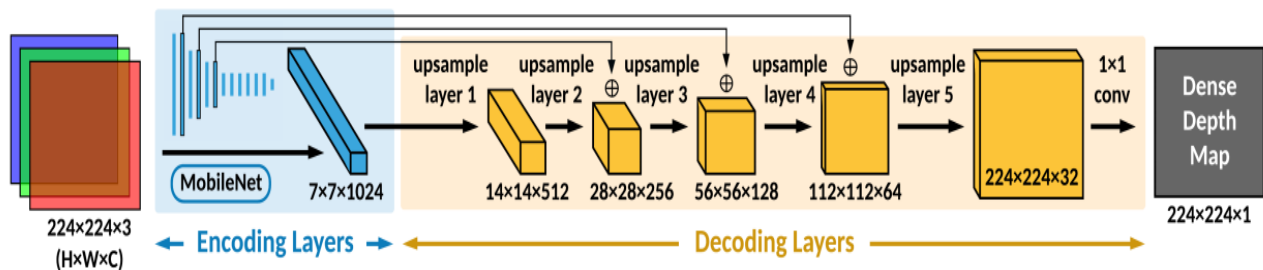

Fig. 2: Proposed network architecture. Dimensions of intermediate feature maps are given as height $\times$ width $\times$ # channels. Arrows from encoding layers to decoding layers denote additive (rather than concatenative) skip connections.

شکل ۱۳: نمای کلی شبکه عمق سنجی به همراه مشخصات هر لایه .

با توجه به اینکه در شبکه معرفی شده بالا ورودی ۲۲۴ در ۲۲۴ است ولی ورودی دیتاست اصلی ۴۸۰ در ۶۴۰ است، از ری سائز استفاده شده است. توجه شود قبل از ری سائز از سنتر کراپ به سائز ۳۳۶ در ۳۳۶ استفاده شده است تا جزئیات تصویر زیاد کوچک نشوند. برای آموزش بر روی داده‌های آموزش علاوه بر موارد بالا با توجه به مقاله [2] از چرخش تصویر به صورت دوم بین $(-0.5, 0.5)$ ، فلیپ تصویر به صورت افقی با احتمال ۰.۵ و Color Jitter به صورت تصادفی برای تغییرات brightness, contrast, and saturation به میزان $[0.6, 1.4]$ استفاده شده است. در پایان تمام تصاویر ورودی به شبکه با میانگین $[0, 0.485, 0.456, 0.406]$ و واریانس $[0, 0.229, 0.224, 0.225]$ نرمالیزه می‌شود. تمامی موارد از کتابخانه torchvision.transforms در کد می‌توانید مشاهده نمایید. توجه شود ۸۰ درصد داده‌های این دیتاست به داده‌های آموزش اختصاص یافته اند و ۱۵ درصد به داده‌های ارزیابی (validation) و ۵ درصد به داده‌های تست تخصیص دارند. البته چون، داده‌های تست و ارزیابی شبکه نمی‌بینن لازم نبود داده‌ی تست تعریف شود ولی از آنجا که سخت افزار من اجازه این حجم از داده نمی‌داد مجبور شده داده تست تعریف کنم تا اصلا استفاده نشود (یعنی کلا ۹۵ درصد داده‌ها شامل آموزش و ارزیابی کار شده است).

برای آموزش از بینه سازی SGD با نرخ یادگیری ۰.۰۱ که در هر ۵ اپاک ۲۰ درصد باقی می‌ماند، ممنتوم ۰.۹ و ضریب کاهنده وزن ۰.۰۰۰۱ استفاده شده است. نکته مهم از تابع تلفات نرم ۱ به جای MSE استفاده شد. زیرا این نرم نسبت به هر میزان خطا یک میزان گرادیان دارد تا شبکه را مجبور نکند به نقاطی که خطا زیاد دارند بیشتر توجه کند که این امر باعث می‌شود شبکه سعی کند نقاط با خطا کم هم به یک‌میزان نگاه کند.

معیار های ارزیابی تشخیص عمق

برای سنجش از سه معیار، REL متوسط اندازه خطاها که همان تابع هزینه نرم یک ما است (چون در تابع هزینه از متوسط گیری استفاده می کنیم)، RMSE ریشه متوسط مجذور خطا است و δ_i که به طور کلی به صورت زیر تحریف می شود.

[2]: F. Ma and S. Karaman, "Sparse-to-dense: depth prediction from sparse depth samples and a single image," *IEEE International Conference on Robotics and Automation (ICRA)*, 2018

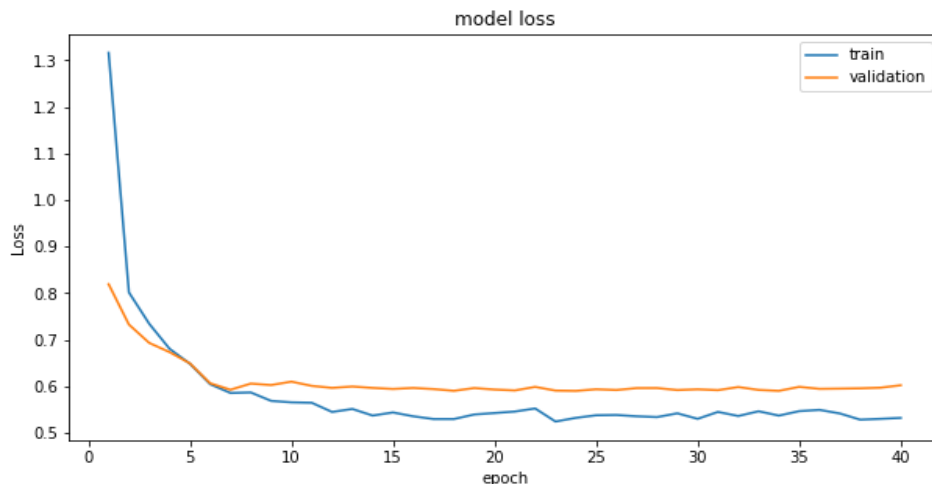
$$\delta_i = \frac{\text{card} \left(\left\{ \hat{y}_i : \max \left\{ \frac{\hat{y}_i}{y_i}, \frac{y_i}{\hat{y}_i} \right\} < 1.25^i \right\} \right)}{\text{card} (\{y_i\})}$$

که بیانگر تعداد مجموعه صورت که بیشترین فاصله نسبی بین عمق واقعی بر پیش بینی شده و برعکس، کمتر از تروشولد ۱,۲۵ به توان i باشد، بر تعداد کل مجموعه ارزیابی (که شامل پیکسل ها و تعداد داده های ارزیابی می شود). درواقع می گوید چه تعداد از عمق پیکسل های پیش بینی شده از تروشولد موردنظر کمتر است و نسبت به کل پیکسل ها نرمالیزه می شود. هر چه i بیشتر شود تروشولد بیشتر می شود و دقت این معیار به یک نزدیک می شود. ولی با توجه به مقالات ما از δ_1 (i برابر ۱) و δ_2 (i برابر ۲) استفاده می کنیم که گویا این است که قدر مطلق اختلاف بین پیش بینی و واقعیت باید از ۲۵ درصد برای δ_1 و ۵۶ درصد برای δ_2 مقدار کوچکتر (پیش بینی یا واقعیت)، کمتر باشد تا به عنوان عملکرد درست شبکه ارزیابی شود.

از این معیارها، معیار δ_i عملی تر است زیرا نشان می دهد چه تعداد از تشخیصات در محدوده قابل قبول قرار گرفته است که این محدوده به طور وفقی با افزایش عمق پیکسل، افزایش می یابد و اجازه می دهد در عمق زیاد خطای بیشتری قابل قبول باشد که در دو معیار دیگر نیست. این معیار دقت شبکه را ارزیابی می کند (ماکسیم آن یک است و هرچه نزدیک به یک باشد بهتر است) ولی در صورتی که معیار RMSE متوسط خطا را برای هر پیکسل نشان می دهد و ممکن است عمق چند پیکسل خیلی با واقعیت فاصله دارد و این امر تأثیر به سزایی در ارزیابی شبکه دارد که حتی در صورت عملکرد خوب شبکه در تشخیص عمق بقیه پیکسل ها ارزیابی شبکه به درستی انجام نمی شود.

نتایج

آموزش : در فرایند آموزش بهترین مدل که شامل کمترین تلفات L1 بود ذخیره شده است.

نتایج بهترین مدل در داده های ارزیابی :

REL : 0.589

RMSE: 0.861

δ_1 : 0.643

δ_2 : 0.895

δ_3 : 0.971

مشاهده می شود هرچه δ_i در بیشتر می شود دقت شبکه به یک نزدیک می شود ولی باین حال برای ما دقت δ_1 و δ_2 اهمیت دارد که به ترتیب بیانگر اختلاف ۲۵ درصد و ۵۶ درصد است.

طبق معیارها شبکه عملکرد مناسبی دارد و با شبکه ی اصلی معرفی شده در مقاله [1] از لحاظ معیارها (RMSE: 0.604 و δ_1 : 0.771) فاصله زیادی ندارد. از عوامل مهم نرسیدن به نتایج مشابه کمبود امکانات سخت افزاری که موجب شد انکدر علاوه بر این که سبک باشد، از شبکه پیش آموزش دیده استفاده شود و اگر انکدر هم آموزش می دید تعداد پارامترها ۲,۵ برابر می شد. دیگر استفاده نکردن از تمام داده ها (۹۵ درصد استفاده شد که در قسمت قبل توضیح داده شد). باین حال نتایج خوب است.

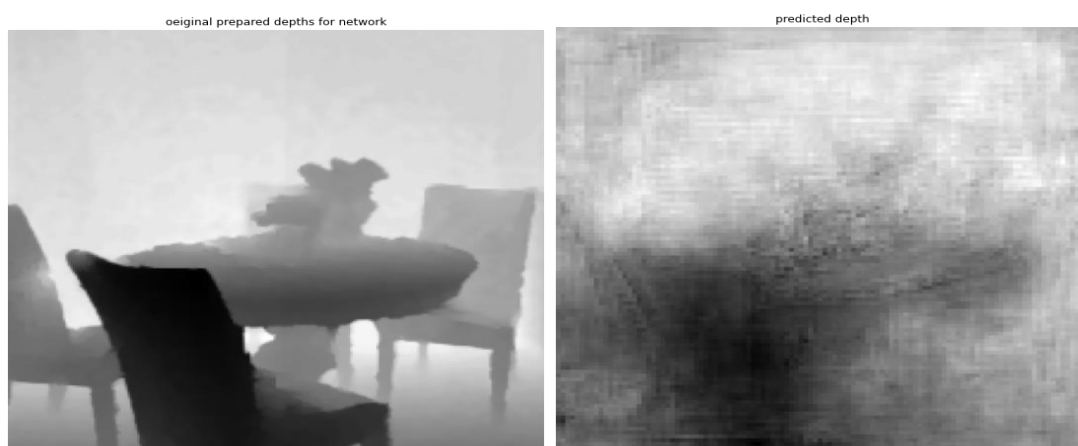
[1] : D. Wofk and F. Ma and T.Yang and S. Karaman and V. Sze, "FastDepth: Fast Monocular Depth Estimation on Embedded Systems", arXiv, 2019.

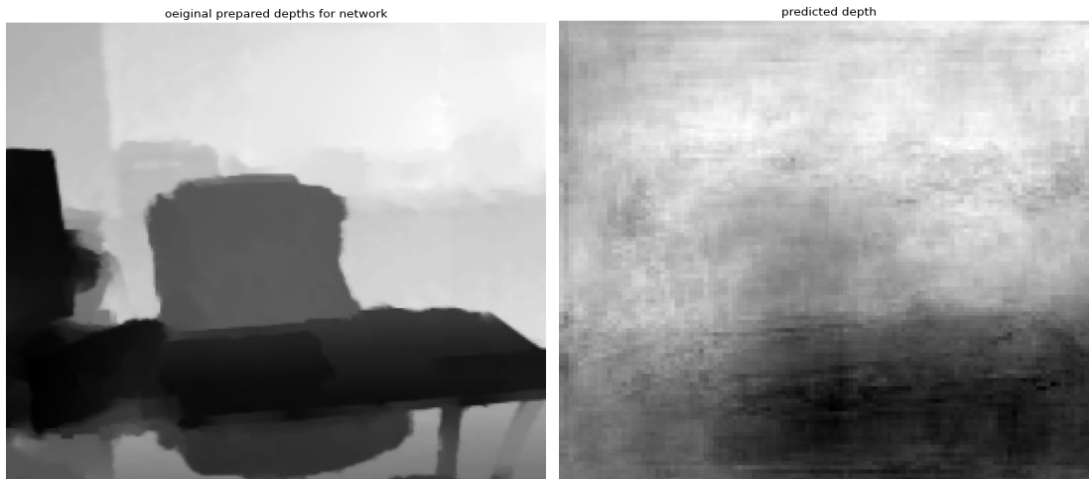
خروجی شبکه بر روی داده‌های ارزیابی:

تصاویر ردیف بالا از چپ به ترتیب تصویر اصلی و عمق مرتبط به آن است. تصویر ردیف پایین از چپ به ترتیب تصویر اصلی نرمالیزه شده و کراپ و ری سائز شده به ۲۲۴ در ۲۲۴ و عمق واقعی آن و عمق تشخیص داده آن است.

چند مورد از داده‌های ارزیابی (از چپ به ترتیب عمق واقعی و عمق تخمینی)

مشاهده می شود نتایج خوب است. از آنجاکه ما می خواهیم در این پروژه عمق مرکز اجسام بسنجیم نتایج بهتر هم می شود چراکه همان طور که مشاهده می کنید نتایج در مرکز اجسام دقیق تر است و علت آن این است که چالش عمق در لبه اجسام بیشتر است چراکه در لبه در همسایگی یک پیکسل عمقها متفاوت بافاصله زیادی وجود دارد. برای بهبود شبکه در پروژه می توان از میانگین همسایگی مرکز جسم به عنوان تصمیم عمق استفاده کرد که به علت اینکه این روش در لبه ها تأثیر منفی می گذارد در کلیه پیکسل ها انجام نشد ولی در عمق سنجی اشیا استفاده می شود.

کد این قسمت در فایل کد ها در پوشه depth-estimation قرار دارد. برای اجرا نیاز به پارامتر های پیش آموزش mobilenet است که به عنوان mobilenet_model.pth.tar در فایل کد قرار دارد. در انتها پارامتر های بهترین مدل به نام best_model ذخیره سازی شد تا در اپلیکیشن استفاده شود.

معرفی شبکه‌ی نهایی برای تشخیص اشیاء و عمق اشیاء موجود در تصویر

در نهایت نحوه‌ی استفاده از دو شبکه‌ای که به صورت مجزا برای تشخیص اشیاء و تخمین عمق معرفی شده بود، برای تشخیص اشیاء و به همراه تخمین عمق برای اشیاء که در فاصله‌ی معینی قرار دارند بیان می‌شود. توجه شود که در نحوه استفاده از این دو شبکه به اینکه دو شبکه‌ی معرفی شده دارای سرعت بالایی دارند توجه شده است.

نحوه اتصال دو شبکه

با توجه به اینکه هر دو شبکه‌ی عمق سنجی و تشخیص اشیاء سرعت بسیار بالایی دارند (جز مزیت هر دو بود) تصویر یکبار به ۲۲۴ در ۲۲۴ ریسایز کرده و عمق سنجی انجام می‌شود و بعد تصویر اصلی به شبکه‌ی تشخیص اشیاء Yolo داده تا فرایند تشخیص اشیاء انجام شود. سپس با مختصات ماکسیسم و مینیمم هر شیء، مرکز آن را بدست آورده. همان طور که در قسمت عمق سنجی گفته شد، برای اینکار از پنجره‌ای برای میانگین گرفتن به طول ۵ به مرکز شیء برای عمق سنجی دقیق تر استفاده شده است. حال از کار بر حداکثر عمق مورد نظر گرفته می‌شود و اشیایی که در عمق کمتر هستند در خروجی نمایش داده می‌شود.

ارزیابی شبکه نهایی به صورت تئوری

در بخش‌های قبل به صورت جداگانه برای هر شبکه معیارهای ارزیابی شبکه‌ها معرفی شد. معیارهای ارزیابی شبکه‌ی تخمین عمق RMSE، REL و δ_i با i های مختلف بود. از این معیارها δ_1 و δ_2 اهمیت بیشتری داشتند (در قسمت خودش توضیح داده شد). ولی برای تولید معیار نهایی از δ_2 استفاده شده است. علت آن است که دقت بر حسب δ_2 بیشتر است (نزدیک به یک) و در پروژه نهایی (اتصال دو شبکه) ما نیاز داریم در تخمین عمق دقت چند پیکسل (مرکز اشیاء و اطراف آن‌ها درون پنجره‌ای به طول ۵) بالا باشد و چون این پیکسل‌ها در مرکز بافت شیء وجود دارد و دقت شبکه‌ی عمق سنج همان طور که در قسمت قبل گفته شد بالا تر است از لبه‌های اشیاء. برای معیار ارزیابی شبکه تشخیص اشیاء YOLO از همان mAP استفاده شده است. از آن جا که این دقت‌ها در دو داده‌ی متفاوت بدست آمده است و جنس دو شبکه فرق می‌کند پیشنهاد ما برای معیار نهایی برای شبکه نهایی پروژه میانگین دو معیار δ_2 و mAP است.

در نتیجه این دو معیار $MmAP \& \delta_2$ می نامیم و دقت نهایی پروژه برابر است با:

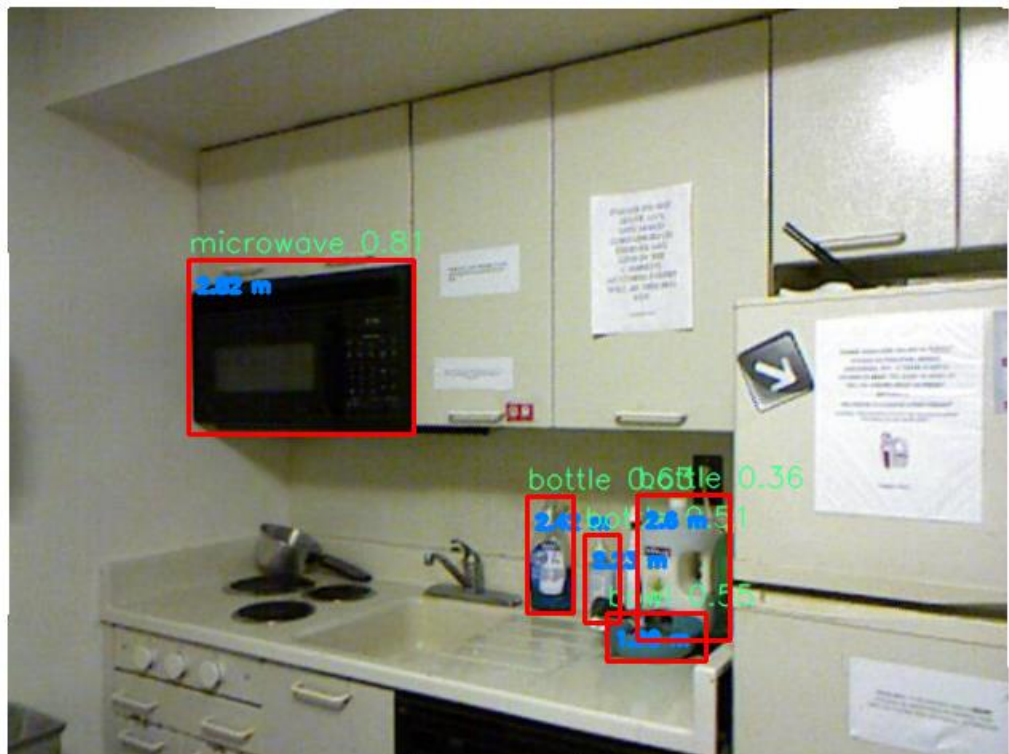
$$MmAP \& \delta_2 = \frac{mAP + \delta_2}{2} = \frac{0.579 + 0.895}{2} = 0.737$$

نتایج عملی

برای استفاده از کاربرد تشخیص اشیا و عمق آن‌ها ما تابعی درست کردیم تحت عنوان **detection** که دوتا ورودی می گیرد یک تصویر مورد نظر با هر سائیزی و دومی حداکثر فاصله (برحسب متر) که اشیا با فاصله بیشتر از آن لازم نیست شناسایی شود. کاربر می تواند تصویر مورد نظر خود را به همراه حداکثر فاصله را مشخص کند تا خروجی مورد نیاز خود را که تشخیص اشیا به همراه عمق سنجی است، دریافت کند. به این تابع می توان فریم های وبکم یا دوربین داد و از آن خروجی گرفت.

تصاویر دیتاست NYU Depth Dataset V2 :

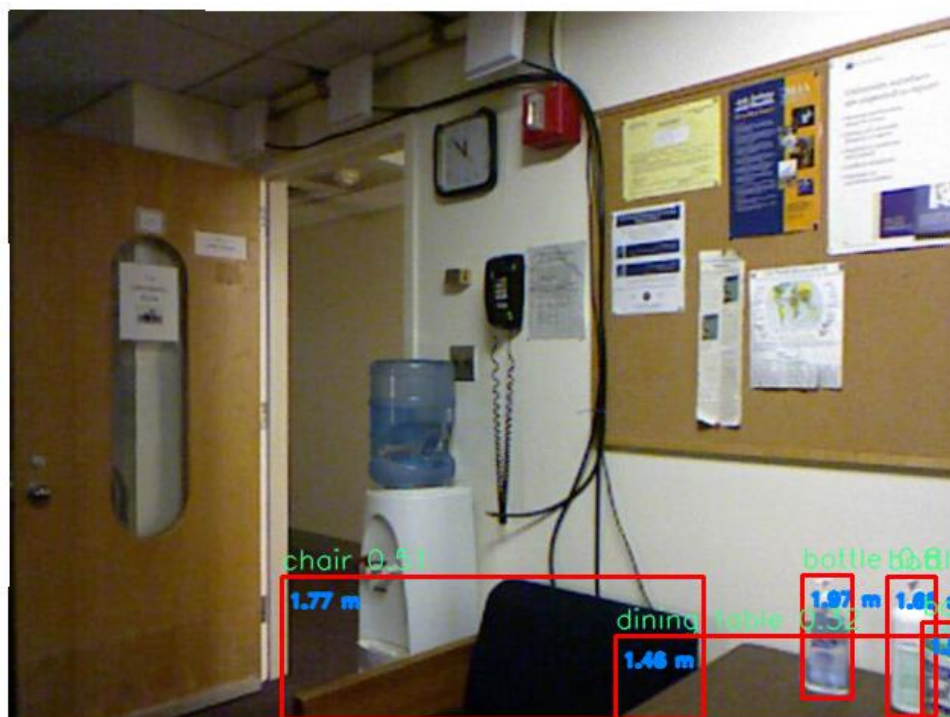
حداکثر فاصله ۳ متر:

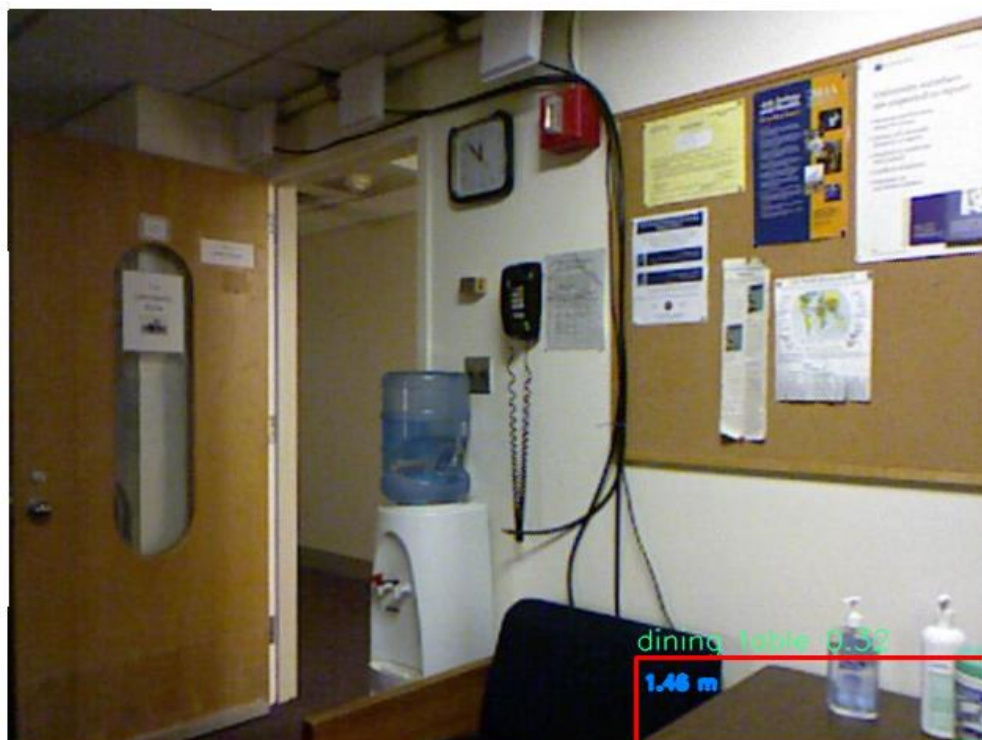
حداکثر فاصله ۲ متر:

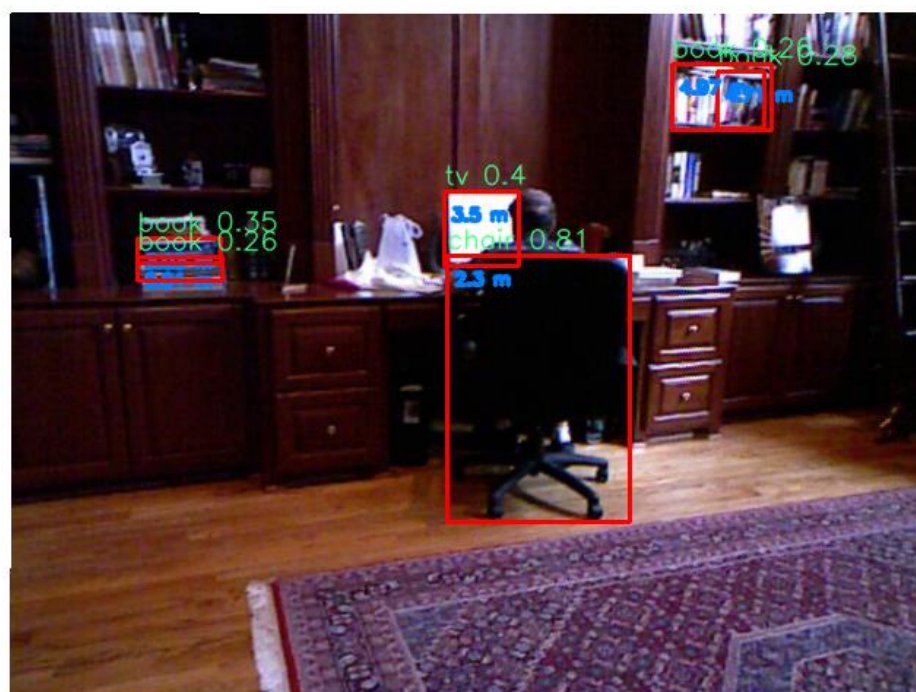
حداکثر فاصله ۴ متر:

حداکثر فاصله ۱,۵ متر:

حداکثر فاصله ۵ متر:

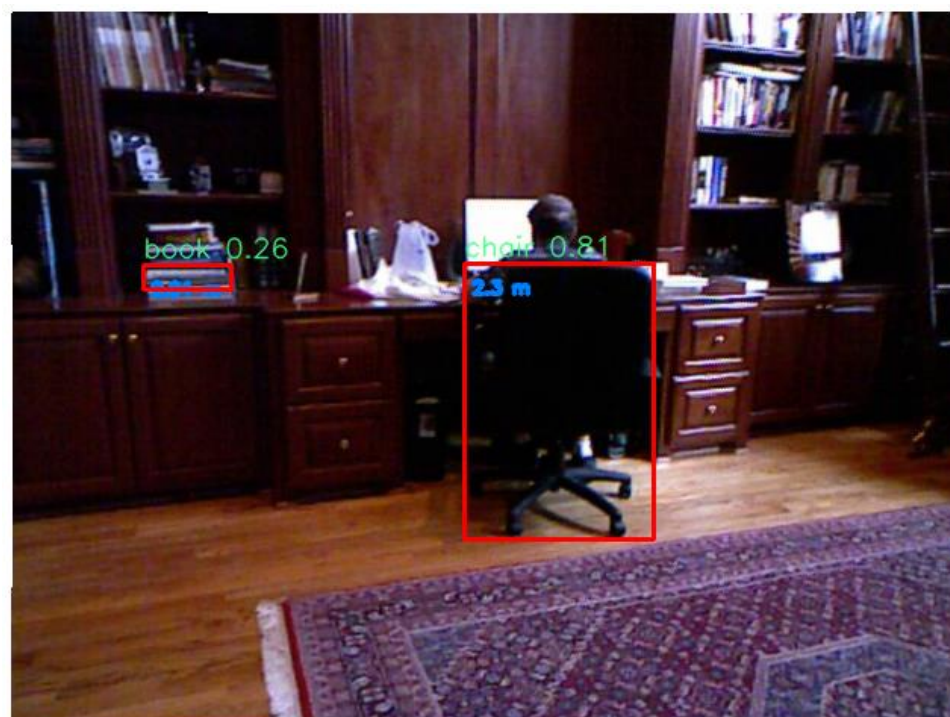

حداکثر فاصله ۴ متر:

حداکثر فاصله ۳ متر:

حداکثر فاصله ۴ متر:

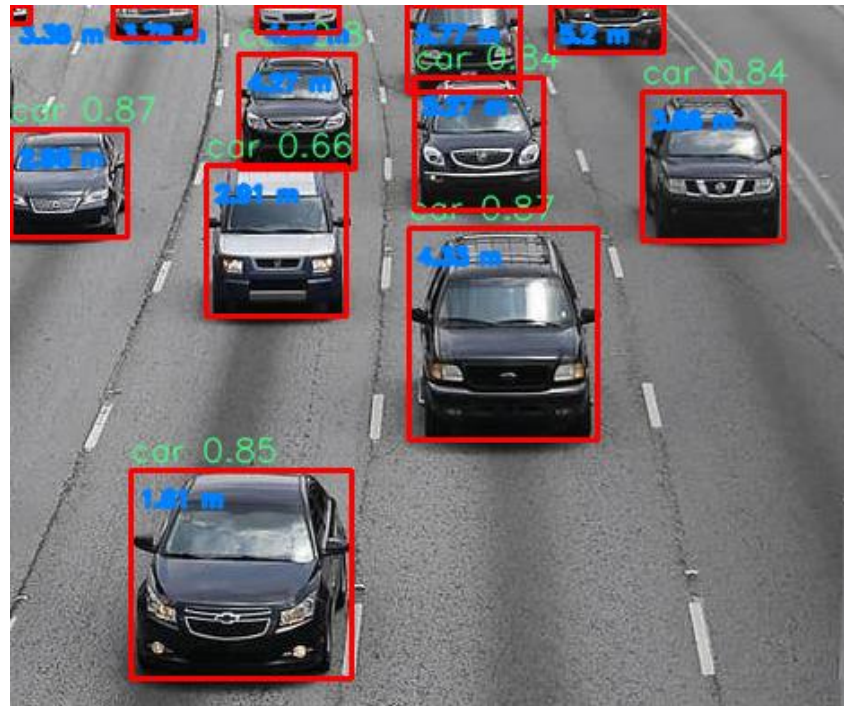
حداکثر فاصله ۳ متر:

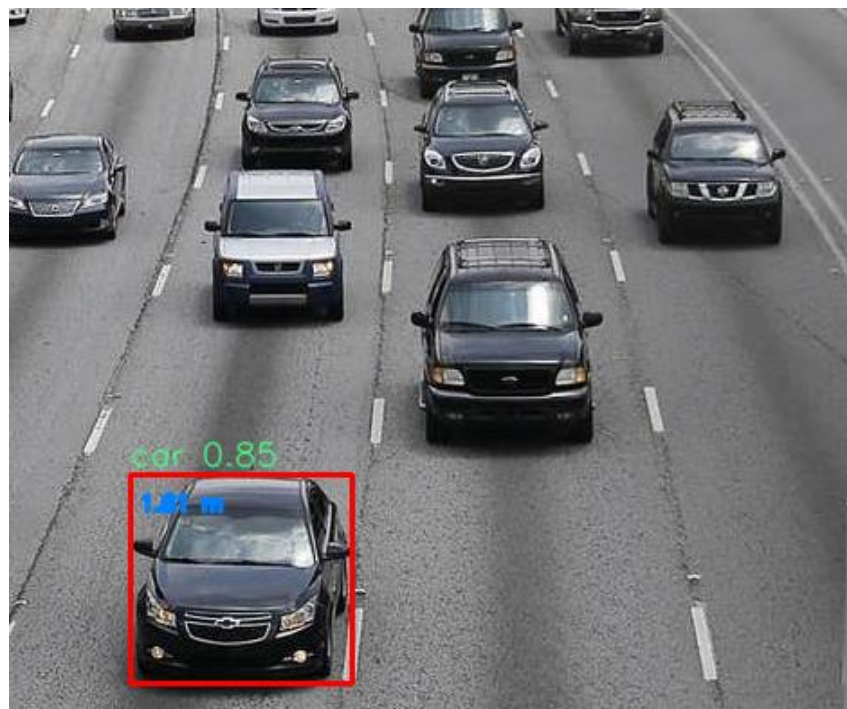

تصاویر اینترنتی:

حداکثر فاصله ۶ متر:

حداکثر فاصله ۲ متر:

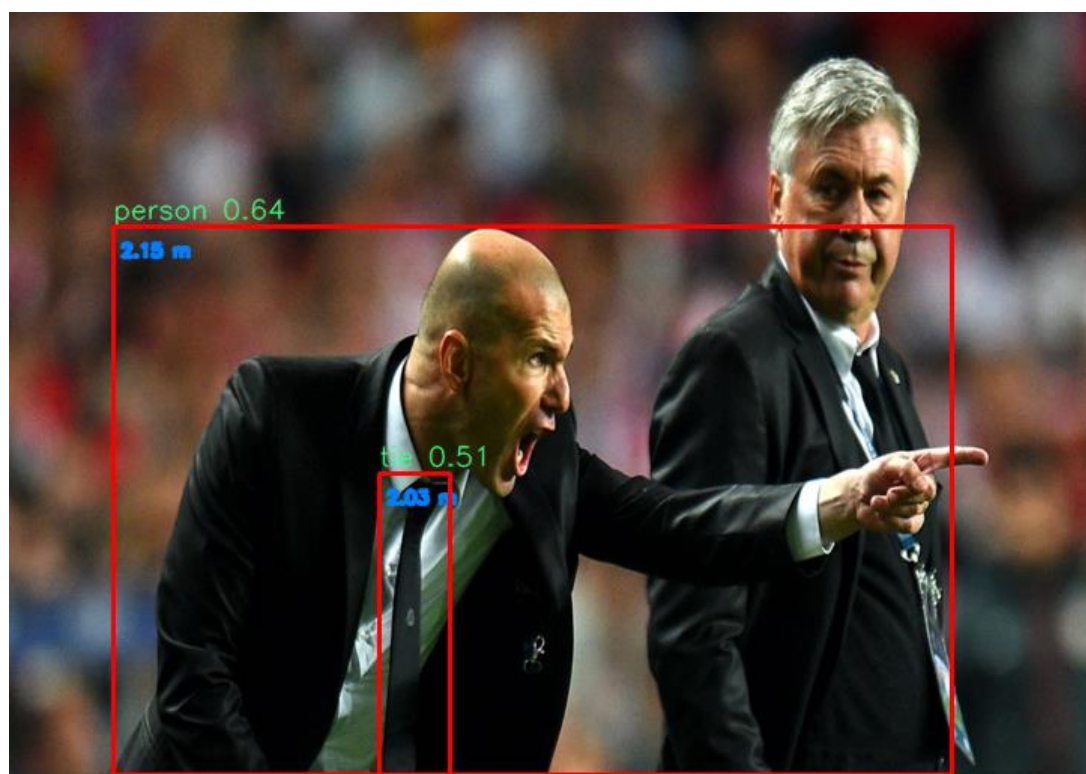

حداکثر فاصله ۴ متر:

حداکثر فاصله ۳ متر:

همان طور که مشاهده می نمایید شبکه نهایی عملکرد خوبی دارد با اینکه آموزش هر دو شبکه از دادگان محدود استفاده شده است. این نشان می دهد دقت تئوری ۰,۷۳۷ خلاف واقع نبوده. البته باید توجه کرد که معیار $MmAP \& \delta_2$ برآیند دقت عمق سنجی طبقه بنده و باندینگ باکس درست پیدا کردن است که می تواند مسئولیت سنگینی بر دوش داشته باشد. می توانستیم به غیر از میانگین از توابع دیگر هم استفاده کرد ولی به نظر می رسد میانگین بهتر از بقیه است. زیرا این دو شبکه کاملاً مستقل از هم هستند و حتی دادگان آموزش آن‌ها نیز با یکدیگر فرق دارد در نتیجه می توان برای دقت هر کدام وزن برابر در نظر گرفت.

نکات نهایی پروژه:

- این پروژه دارای دو فایل کد به نام `depth-estimation.ipynb` برای آموزش و ارزیابی شبکه معرفی شده تخمین عمق و `DL_aplication_Project.ipynb` به عنوان راه اندازی شبکه تشخیص اشیا YOLO و تشخیص عمق، استفاده از آن‌ها به صورت شبکه نهایی برای تشخیص اشیا و عمق آن‌ها در مسافت مشخص و درست کردن تابع `detection` برای کاربرد راحت تر، است.
- مشارکت در این پروژه به صورت برابر از طرف هر دو عضو بوده است.
- لینک دادگان NYU Depth Dataset V2، ضرایب شبکه‌ی پیش آموزش `mobilenet` و ضرایب شبکه تخمین عمق (که در فایل `depth-estimation.ipynb` آموزش دیده است) در زیر به ترتیب آمده است. تا در صورت نیاز استفاده نمایید.

http://horatio.cs.nyu.edu/mit/silberman/nyu_depth_v2/nyu_depth_v2_labeled.mat

https://drive.google.com/file/d/1MUIAe5L_qm0P0f5KGmmgHnA4GZDyOqkB/view?usp=sharing

https://drive.google.com/file/d/1IzQ7tiAuDKLgoYG8-HCi8nnMVk_DBxOy/view?usp=sharing